

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ OKUMA VE YAZMA BECERİSİNE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Ezgi ÇETİNKAYA ÖZDEMİR¹, Bengisu KAYA²

1 Dr. Öğ. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, Dede Korkut Eğitim Fakültesi, ezgicetinkaya1990@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4341-7864.

2 Arş. Gör., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, bengisu.kaya@beun.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6299-1370.

Geliş Tarihi: 10.04.2020 Kabul Tarihi: 18.02.2021 DOI: 10.37669/milliegitim.717988

Öz: Bireylerin diğer bireylerle iletişim kurabilmeleri ve birbirlerini anlayabilmeleri için dil becerilerini kullanmaları gerekmektedir. Bu dil becerileri; dinleme, konuşma, okuma ve yazmadır. Okuma ve yazma becerisi ilkökulda gerçekleştirilen eğitimle başlayan ve hayat boyu kullanılan iki önemli beceridir. İlkokul döneminde öğrencilere bu eğitimi verecek olan sınıf öğretmeni adaylarının okuma ve yazma becerisine yönelik düşünceleri önemlidir. Gerçekleştirilen çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının okuma ve yazma becerisine ilişkin metaforik algılarını belirlemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim deseninde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalının 1.-4. sınıflarında okuyan 320 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen bir form kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi, metafor analiziyle gerçekleştirilmiştir. Verilerin analiz edilmesi sonucunda okuma ve yazma becerisiyle ilgili dört kategori ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler “Bilişsel Katkı”, “Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı”, “Duyuşsal Katkı” ve “Entelektüel Beceri Gelişimine Katkı”dır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğretmen adaylarının okuma ve yazmaya ilişkin metaforik algılarının genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Metaforu zihinsel bir dışavurum olarak kabul etmiş olursak öğretmen adaylarının olumlu tutumlarından yararlanarak onların okuma ve yazma becerisinin geliştirilmesi için farklı uygulama ve etkinlikler gerçekleştirilebilir. Ayrıca yapılan çalışma ve benzer çalışmalarda yazma becerisine yönelik sunulan olumsuz metaforların nedenleri üzerine inceleme yapıp bu durumun ortadan kaldırılmasına yönelik tasarımlar gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: okuma, yazma, metafor, sınıf öğretmeni adayları

METAPHORIC PERCEPTIONS OF PRE-SERVICE CLASSROOM TEACHERS ON READING AND WRITING SKILLS

Abstract:

Individuals must use their language skills in order to communicate with other individuals and to understand each other. These language skills are; listening, speaking, reading and writing skills. Reading and writing skills are two lifelong skills that start with primary school education. Pre-service classroom teachers' who will give this education to primary school students, opinions about reading and writing skills are important. The aim of this study is to reveal the metaphorical perceptions of pre-service classroom teachers about reading and writing skills. The research was carried out in accordance with the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research methods. The study group consists of 1st-4th grade 320 pre-service classroom teachers who continue their education at Kafkas University Education Faculty Primary School Education Department in the spring term of 2018-2019 academic years. A form developed by the researchers was used as a data collection tool. The analysis of the data obtained in the research was carried out using the metaphor analysis technique. As a result of analyzing the data obtained from the research, 4 categories related to reading and writing skills emerged. These categories are expressed as "Cognitive Contribution", "Contribution to Personal and Professional Development", "Affective Contribution" and "Contribution to Intellectual Skill Development". In line with the results obtained from the study, it is seen that teacher candidates' metaphorical perceptions about reading and writing are generally positive. If we accept the metaphor as a mental expression, in this case, different practices and activities can be carried out to improve their reading and writing skills by benefiting from the positive attitudes of pre-service teachers. In addition, studies can be carried out to eliminate this situation by examining the causes of negative metaphors presented for writing skills in this study and similar studies.

Keywords: reading, writing, metaphor, pre-service classroom teachers

Giriş

Dil, bireyin kendini ifade etmesini ve diğer insanlarla iletişim kurmasını sağlayan araçtır. Bireyler duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek ve dış dünyayı anlayabilmek amacıyla birçok dil becerisi kullanmaktadır (Ünal-Topçuoğlu ve Tekin, 2013). Bu dil becerileri; dinleme, konuşma, okuma ve yazmadır. Okuma ve yazma becerisi, dinleme

ve konuşma becerilerinden sonra kazanılan, bireyin tüm yaşamını etkileyen ve küçük yaşlardan itibaren hayat boyu kullanılan iki önemli beceridir.

Okuma, kelimelerin duyu organları yardımıyla algılanarak anlaşılmasını, idrak edilmesini ve yorumlanmasını gerektiren zihinsel bir süreç olarak açıklanabilirken (Sever, 2004), ifade edici dil becerileri arasında bulunan yazma ise; duyguların, düşüncelerin, bilgilerin belli ilkeler doğrultusunda çeşitli semboller kullanılarak yazılı olarak ifade edilmesi (Göçer, 2014) şekline tanımlanabilir. Okuma ve yazma becerisi, bireylerin toplumsallaşmasını sağladığı gibi aynı zamanda anlayan, sorgulayan, değerlendiren bireyler olmalarına da yardımcı olmaktadır (Köksal, Erginer ve Baloğlu, 2016).

Bireylerin, çocukluktan başlayarak düşüncenin birimleri olan kavramları ve onların adları olan sözcükleri öğrendiklerini ifade eden Susar-Kırmızı ve Çelik (2015), iyi bir kavram öğreniminin gerçekleşmesinin gerek okuma yazma becerisi açısından gerekse öğrencinin okul hayatındaki başarısı açısından büyük önem taşıdığını, çünkü okuma yazma becerisinin sadece Türkçe dersinde değil, aynı zamanda diğer derslerde de öğrencilerin başarısını önemli ölçüde etkilediğini belirtmektedir.

Sunulan bir özelliğin başka bir özelliğin perspektifinden yararlanarak algılama, anlama ve bilgiler arasında bilişsel bağlar kurma süreci olan metafor (Eraslan, 2011), bir kavramın bir diğer kavramın yerini tutması ya da yerine kullanılması biçiminde de tanımlanabilir (Bakırcıoğlu, 2012). Metafor çoğunlukla öğeler arasında dilsel bir araç olarak kullanılarak, zihinde iyi bilinen ile daha az bilinen iki şey arasında benzetme veya birleştirme yapmaktır (Susar-Kırmızı ve Çelik, 2015). Metafor, bireyin yeni bilgiyle ön bilgi arasında benzerlikler bularak ilişki kurmasına yardımcı olduğu için yeni bilginin somut olarak açıklanmasını sağlar (Senemoğlu, 2009). Ayrıca ön bilgi ve tecrübeleri sunmaya (Zhao, Coombs ve Zhou, 2010) ve kavramların zihinsel işleyişe katılmasına yardımcı olur (Kahyaoğlu ve Kırıktaş, 2016). Bununla birlikte Boostrom'a (1998) göre, öğretim sürecinde metafor kullanmak, tartışma ortamı yaratmaya yardımcı olarak öğrencilerin düşüncelerini rahat ifade edebilmelerini sağlar (akt. Saban, 2004). Bireylerin hayat görüşlerinin ve bakış açılarının belirlenmesinde; olay, durum, olgu, kavram ve nesnelere kısacası dünyayı anlamlandırmalarında ve kurdukları iletişimde metaforik düşüncenin önemi büyüktür (Susar-Kırmızı ve Çelik, 2015).

Metaforlar aracılığıyla, öğretmenlerin eğitimle, öğrencileriyle ve sınıfta sahip olduğu rolleri ile ilgili temel varsayımlarını ve inançlarını ortaya çıkarmak mümkündür (Ben-Peretz, Mendelson ve Kron, 2003). Okuma ve yazma gibi düşünce hayatının tetikleyici zihinsel becerileri hakkında olumlu düşüncelere sahip öğretmenler yetiştirmek, bireylerin dil ve zihinsel gelişimi, toplumun fikri üretimi ve ülkenin bilimsel ve sosyal manada ilerlemesi bakımından önem teşkil etmektedir (Bulut ve Kuşdemir, 2018).

Öğretmenler, eğitim sürecinin en önemli ve olmazsa olmaz unsurlarındandır. Sınıf öğretmenliği ise, bireyleri küçük yaşlardan itibaren hayata hazırlayan ve geleceğine

yön veren en önemli mesleklerden biridir. İlkokul eğitiminin temelini oluşturan okuma ve yazma öğretimi açısından bakıldığında, sınıf öğretmenliğinin eğitim-öğretim sürecinde kritik bir rolü ve vicdani yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu durum, araştırmacıları sınıf öğretmeni adaylarıyla bir çalışma yapmaya yönlendirmiştir.

Eğitim fakültelerinde öğretmenliğe hazırlanan öğretmen adaylarının okuma yazma sürecine yönelik algılarının incelenmesi, müfredat hazırlayıcılara ve öğretmen yetiştiren akademisyenlere yol gösterecektir. Bu nedenle, üniversite ortamının genelde öğrencilerin özelde ise öğretmen adaylarının kendilerini rahatlıkla ifade edebilmesine ve düşüncelerini paylaşabilmesine fırsat yaratmasının sunduğu avantaj da göz önünde bulundurulduğunda, sınıf öğretmenliği alanında kritik bir role sahip olan “okuma” ve “yazma” kavramlarına yönelik öğretmen adaylarının metaforik algılarının belirlenmesi önem taşımaktadır.

Gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının okuma ve yazma becerisine ilişkin metaforik algılarını ortaya koymaktır. Bu temel amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sınıf öğretmeni adaylarının okuma becerisine ilişkin metaforik algıları nedir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının yazma becerisine ilişkin metaforik algıları nedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

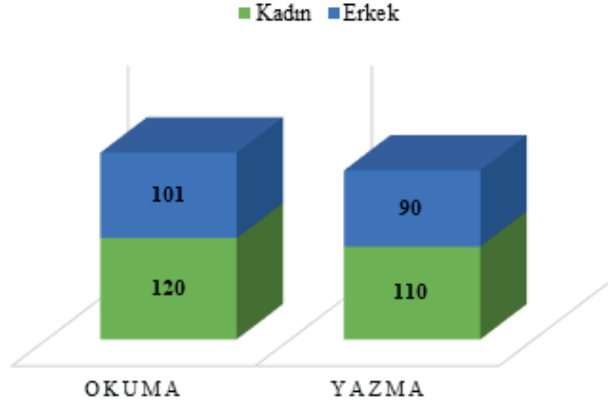
Çalışma, nitel araştırma yöntemi olan fenomenoloji deseni benimsenerek uygun gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji, fark ettiğimiz fakat ayrıntılı ve derinlemesine bir görüş sağlayamadığımız; kavram, deneyim, durum, algı ve yönelim gibi çeşitli biçimlerdeki olgulara dikkat çekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

Çalışma grubu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında 1.-4. sınıflarında öğrenim gören 320 öğretmen adayından oluşmaktadır. İlkokul çağındaki öğrencilere sınıf öğretmenleri tarafından okuma ve yazma eğitimi verilmesi sebebiyle bu araştırmadaki katılımcıların tüm sınıf düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarından oluşmasına dikkat edilmiştir.

Uygulanan formlardan eksik bırakılan ve amacına uygun olmayanlar araştırmaya dahil edilmemiştir. Buna bağlı olarak formları amaca uygun ve eksiksiz tamamlayarak okuma ve yazma becerisine ilişkin metafor yazan katılımcı sayıları Şekil 1’de sunulmuştur.

KATILIMCILAR

Şekil 1. Katılımcı Sayıları

Şekil 1'e göre, okuma becerisine ilişkin metafor yazan öğretmen adayı sayısı 221 (Kadın: 120, Erkek: 101) iken; yazma becerisine ilişkin metafor yazan öğretmen adayı sayısı 200 (Kadın: 110, Erkek: 90) olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından sınıf öğretmeni adaylarına yönelik hazırlanan "Okuma gibidir. Çünkü" ve "Yazma gibidir. Çünkü" cümlelerinin yazılı olduğu bir anket formu kullanılmıştır. Çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen öğretmen adaylarına bu form uygulanmıştır. Katılımcılara form ile ilgili gerekli açıklama yapıldıktan sonra, formu tamamlamaları için 20-25 dk. arası zaman verilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, metafor analizi tekniği kullanılmıştır. Ekiz (2009), metafor analizinin, gerçekleştirilen araştırmanın amacına uygun olarak kişilerin konuşma ya da uygulama esnasında oluşturduğu kavram ve metaforların belirlenmesi ve ne anlama geldiğinin yorumlanması olduğunu belirtmiştir. Ayrıca gerçekleştirilen bu analizde sunulan kavram, metafor ve kelimelerin hangi sıklıkta kullanıldığı frekans cinsinden verilebilmektedir. Elde edilen metaforlar şu aşamalara göre analiz edilmiştir:

1. Metaforların Ayıklanması, Kodlanması ve Kategorilerin Oluşturulması:

Öncelikle öğretmen adaylarının oluşturduğu metaforlardan taslak bir liste oluşturulmuştur. Öğretmen adaylarının okuma ve yazmayı benzettikleri kavramlar "metafor

kategorisi” çünkü sözcüğünden sonraki ifade “açıklama kategorisi” olarak belirtilmiştir. Ancak okuma ve yazma becerisiyle ilgili mantıksal tutarlılığı olmayan, gerekçesi sunulmayan ya da boş bırakılan metaforlar elenmiştir. Ardından oluşturulan metaforlar özellikleri açısından incelenmiş ve bu özelliklere göre hem okuma hem yazma becerisi için belirtilen metaforlar 4 temel kategori altında toplanmıştır.

2. Uzman İncelemesi:

Belirlenen kategoriler arası uyumu saptamak için uzman değerlendirmesi alınmıştır. Çalışmayı gerçekleştiren iki araştırmacının uyumunun yanında sınıf eğitimi alanında doktora derecesine sahip bir başka araştırmacıdan kategori ve kategoriler altındaki metaforların uygunluğunu incelemesi istenmiştir.

3. Kategorilerin Frekanslarının Hesaplanması ve Bulguların Yorumlanması:

Elde edilen metaforların sıklığını belirlemek amacıyla frekansları hesaplanarak tablolaştırılmıştır. Sonrasında tablodaki verilerin yorumlanmasına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik, sonuçların doğruluğu ve inandırıcılığı anlamına gelmektedir. Araştırma kapsamında katılımcılardan gönüllülük esasına dayalı olarak veriler toplanmıştır. Toplanan veriler incelenerek, eksik doldurulan veya amaca uygun şekilde doldurulmayan formlar belirlenerek geçerliği tehdit edebilecek sonuçlar analiz sürecine dahil edilmemiştir. Araştırmanın yöntem bölümünde veri toplama süreci ve verilerin nasıl analiz edildiği detaylı bir şekilde anlatılarak güvenilirlik artırılmaya çalışılmıştır. Araştırmada araştırmacı çeşitliliği yöntemine başvuru olarak araştırmanın güvenilirliğine katkı sağlanmıştır. Son olarak araştırmada niteliği artırmak amacıyla katılımcıların verdiği yanıtlardan bazıları olduğu gibi sunulmuştur. Bu ifadeler yazıldıkları şekliyle aktarılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde, sınıf öğretmeni adaylarının okuma ve yazma becerisine yönelik belirttiği metaforlar ve metaforların oluşturduğu kategoriler tablo şeklinde sunulmuş ve açıklanmıştır. Oluşturulan kategorilerle ilgili öğretmen adaylarının ifadeleri sunulmuştur.

Elde edilen verilerin analizi sonucunda okuma ve yazma becerisiyle ilgili dört kategori ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler “Bilişsel katkı”, “Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı”, “Duyuşsal Katkı” ve “Entellektüel Beceri Gelişimine Katkı” şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca elde edilen metaforlara bakıldığında, okuma becerisine ilişkin 199, yazma becerisine ilişkin ise 170 metafora ulaşılmıştır.

Okumaya ilişkin oluşturulan metaforlara yönelik kategoriler ve temel oluşturan özellikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Okumaya İlişkin Oluşturulan Metaforlara Yönelik Kategoriler ve Temel Oluşturan Özellikler

OKUMA	
Temel Kategoriler	Temel Oluşturan Özellikler
1. Bilişsel Katkı	a. Bilgi sunma - bilgi elde etme, bilgiye ulaşma aracı, bilgiyi aktaran, aydınlatıcı b. Gereklilik - ihtiyaç, temel, yapı
2. Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı	a. Kişisel gelişim - ilerleme, fayda sağlama, yükselme, kendini geliştirme, verimlilik b. Mesleki gelişim - yönlendirici, gelişime yardımcı, birikim sunma
3. Duyuşsal Katkı	a. Duygular açısından - haz, mutluluk, tutkulu, coşkulu, huzur, umut, merak, etkileyici b. Değerler açısından - sabır, özgürlük c. Psikolojik iyi oluş açısından - yenilenme, rahatlama, tedavi edici, kucaklayıcı
4. Entelektüel Beceri Gelişimine Katkı	a. Düşünme becerisi açısından - keşif, yetenek, farkındalık, tasarlayıcı, sorgulayıcı, derinlik b. Sürdürülebilir yaşam becerisi açısından - süreklilik, sınırsızlık, akıcılık

Tablo 2. Yazmaya İlişkin Oluşturulan Metaforlara Yönelik Kategoriler ve Temel Oluşturan Özellikler

	YAZMA
Temel Kategoriler	Temel Oluşturan Özellikler
1. Bilişsel Katkı	a. Bilgi sunma - bilgi verici, öğretici, aydınlatıcı b. Gereklilik - ihtiyaç, yapı c. Bellek açısından - kalıcılık, hafızayı geliştirici d. Öz yeterlilik - üreticilik, kod çözme, ehliyet/yeterlilik
2. Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı	a. Kişisel gelişim - ilerleme, gelişim, kendini ifade etme b. Mesleki gelişim - yol gösterici
3. Duyuşsal Katkı	a. Duygular açısından a.1. Olumlu duygular - eğlenceli, haz, mutluluk, güçlü, kaybetmekten korkulan, bağımlılık, sürprizli, sanat a.2. Olumsuz duygular - rahatsız edici, zorlayıcı, yorucu, uğraştırıcı, tüketen b. Değerler açısından - emek, özgürlük c. Psikolojik iyi oluş açısından - iyileştirici, arındırıcı, dinlendirici, sığınılan yer, içini dökme aracı, duyguları ileten
4. Entelektüel Beceri Gelişimine Katkı	a. Düşünme becerisi açısından - yansıtıcı, özgünlük, yaratıcılık, keşfedici, derinlik, yön bulmaya yardımcı, yetenek

Okuma ve yazma becerisiyle ilgili oluşturulan Tablo 1 ve Tablo 2’de bulunan kategoriler ve özellikleri incelendiğinde; oluşturulan kategorilerin aynı olduğu ancak alt başlıklarda farklılıklar olduğu gözlenmektedir.

Bilişsel katkı açısından incelendiğinde öğretmen adayları yazmanın, okumanın aksine bilgi sunma ve gereklilik özelliklerinin yanında bellek ve öz yeterlilik açısından da gerekli bir beceri olduğunu belirtmişlerdir. İkinci kategoriye bakıldığında, her iki becerinin de benzer olarak kişisel ve mesleki gelişime katkı sağladığı sunulmuştur. Duyuşsal katkı açısından incelendiğinde öğretmen adaylarının okuma ile ilgili tamamen olumlu görüş belirttikleri ancak yazma becerisinin kişide olumsuz duygulara da neden olabileceğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte her ikisinin de bireyin psikolojik olarak iyi olmasına yardımcı olabileceğini gösteren görüşler de bulunmaktadır. Son

olarak entelektüel beceri gelişimine katkı açısından her iki becerinin benzer özellikleri taşıdıkları ifade edilmekte okumanın sürdürülebilir yaşam becerilerine de katkı sağladığı görülmektedir.

Araştırma sürecinde okumaya ilişkin 199 metafor; yazmaya ilişkin 170 metafor elde edilmiştir. Metaforların analizi sonucunda 4 temel kategori belirlenmiştir. Okumaya ilişkin temel kategoriler ve metaforlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Okumaya İlişkin Temel Kategoriler ve Kategorilere İlişkin Metaforlar

Temel Kategoriler	Metafor Frekans	Toplam Metafor Sayısı	Yüzde
Bilişsel Katkı	yaşam 7, su 13, evin direği 5, hücre 1, evren 1, yeni bir dünya 4, anahtar 1, güneş 9, ateş böceği 1, oksijen 1, müzik dinlemek 1, nefes almak 5, kısa film 2, ışık 4, yıldız 1, fener 1, mum 1	58	% 29,1
Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı	ağaç 7, yüzmek 4, bebeğin gelişimi 5, merdiven 5, fidanın yeşermesi 4, tohum 1, dil öğrenme 1, yağmur 2, spor yapmak 4, kumbara 1, pusula 1, saat 1, vitamin 1, egzersiz 1,	38	% 19,2
Duyuşsal Katkı	yemek yemek 13, silgi 1, kar yağışı 1, örgü örmek 1, hayale dalmak 4, yemek yapmak 2, kuş 3, deniz kenarında uzanmak 1, huzur 1, psikoterapi 1, kapalı kutu 1, ilaç 1, yağmur sonrası toprak kokusu 1, liman 1, doğa 2, şeker 3, yeni güne başlamak 1, öğretmenlik 2, aşk 3, dua 1, meditasyon 1, meyve 1, cennet 1, nehir 1, anne 2, terapi 1, yağmurlu havada yürümek 1, uyumak 1, ilkbahar 1, ev 1, uçmak 1	56	% 28,1
Entelektüel Beceri Gelişimine Katkı	halatın ucu 1, yol 3, uzay 2, kör birinin gözlerinin açılması 2, bisiklet sürmek 1, hazine 4, kültürleşme 1, yönetmenlik 1, deniz 1, ufuk çizgisi 2, felsefe 3, bataklığa basmak 1, akarsu 2, seyahat etmek 2, okyanus 5, küçük prensin serüveni 1, çorap söküğü 1, rüyalara dalmak 2, mücevher 1, gökyüzü 2, ormanda yürüyüş 1, çiçekli bahçe 1, gezi yapmak 4, zaman 2, araştırma 1	47	% 23,6
Toplam		199	% 100

Yazmaya ilişkin temel kategoriler ve metaforlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Yazmaya İlişkin Temel Kategoriler ve Kategorilere İlişkin Metaforlar

Temel Kategoriler	Metafor Frekans	Toplam Metafor Sayısı	Yüzde
Bilişsel Katkı	ağaç 2, öğretmenlik 1, bina 4, bitkinin meyvesi 3, yemek yemek 3, hafıza tekniği 1, ehliyet almak 1, icat 1, makine 1, yeni makine yapmak 1, kod çözme 1, fabrika 1, güneş 1, şeker 1, kitap 1, oksijen 1, sözlük 1, yiyecek 1, tatlı 1	27	% 16
Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı	çocuğun yürürmesi 8, çiçek 3, fidan 2, bilim 1, haykırış 1	15	% 8,8
Duyuşsal Katkı	banyo yapmak 1, günlük 1, dert ortağı 11, işkence 8, ilaç 3, yağmur 2, arkadaş 5, sanat 6, liman 1, dil 1, kuş 2, yağmurdan sonraki toprak kokusu 1, yaşamak 1, ergenlik 1, tahlîye 1, terapi 7, naneli sakız 1, uyku 1, spor yapmak 2, sivrisinek 1, kapalı kutu 1, doğa 1, uçmak 1, oyun 2, huzur 2, aşk 2, ömür 1, ruhu tazeleme 1, uçmak 1, serüven 1, gülmek 1, eğlence küpü 1, masaj 1, ağlamak 1, denizi seyretmek 1, kusmak 1, baba 1, hobi 2, anne 1, psikolog 1	81	% 47,6
Entelektüel Beceri Gelişimine Katkı	saz çalmak 1, iplik 1, resim 2, suyu akan musluk 1, gökyüzü 1, ayna 9, sanat 5, resim yapmak 4, deniz 1, yolculuk 3, su 7, insan 1, patlamış mısır 1, ütü yapmak 1, tutku 1, dövme 1, hayal 2, pusula 1, tren rayı 1, okyanus 1, nehir 1, dokuma 1,	47	% 27,6
Toplam		170	% 100

Okuma ve yazma becerisine ilişkin belirtilen metaforlara yönelik sunulan Tablo 3 ve Tablo 4 incelendiğinde, her iki beceri için de birbirinden farklı birçok metafor kullanıldığı görülmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının düşüncelerinin çeşitlilik gösterdiğini sunmaktadır. Okuma becerisine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerinin genel olarak bilişsel katkı kategorisinde toplandığı görülmektedir; yazma becerisine ilişkin görüşlerin en çok duyuşsal katkı ile ilgili olduğu görülmektedir.

Kategori 1. Bilişsel Katkı

Araştırmaya katılan öğretmen adayları okuma ve yazma becerisine yönelik düşüncelerinde, bilgi sunma, gerekli bir beceri olma, bellek ve öz yeterlilik gibi bilişsel katkı kategorisi altında toplanan durumlardan bahsetmişlerdir. Okuma ve yazma becerisinin bireye bilişsel katkısını gösteren metaforlar öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda aşağıda ifade edilmeye çalışılmıştır.

• Okuma becerisine ilişkin

Okuma becerisine ilişkin bir öğretmen adayı (Ö.A.131) *“Okuma nefes almak gibidir. Çünkü onsuz yaşayamayız.”* derken, bir başka öğretmen adayı (Ö.A.170) ise *“Okuma ışık gibidir. Çünkü sürekli karanlıkları aydınlatır.”* demiştir. Okuma becerisini “su”ya benzeten bir öğretmen adayı (Ö.A. 217) bunu *“...Çünkü o olmadan hayatı devam ettirmek olmaz.”* şeklinde ifade ederken, farklı bir görüşe sahip olan Ö.A.123 *“Okuma müzik dinlemek gibidir. Çünkü müziksiz gün geçmeyeceği gibi okumadan da gün geçmez.”* demiştir. Okumanın *“güneş gibi”* olduğunu belirten Ö.A.50 *“...Çünkü okudukça aydınlanır, ısınır-sın.”* benzetmesini yaparken Ö.A.45 ise okumayı *“anahtar”*a benzetmiş ve *“...Çünkü farklı dünyalara kapılar açar.”* diyerek görüşlerini ifade etmiştir. Bu durum bir öğretmen adayının (Ö.A.12) görüşlerine *“Okuma hücre gibidir. Çünkü hücre olmazsa madde olmaz. Okuma olmazsa toplum gelişmez, geri kalır ve fikir sahibi olamaz.”* biçiminde yansırken farklı bir öğretmen adayının (Ö.A.7) görüşlerine ise *“Okuma yemek yemek gibidir. Çünkü okurken sanki bir şeylere açım ve okuyunca doyuyorum.”* şeklinde yansımıştır.

• Yazma becerisine ilişkin

Yazma becerisine ilişkin bir öğretmen adayı (Ö.A.106) *“Yazma güneş gibidir. Çünkü yazı ile çevre aydınlatılır.”* derken, başka bir öğretmen adayı (Ö.A.81) ise *“Yazma fabrika gibidir. Çünkü durmadan yeni şeyler üretiriz.”* biçiminde görüşünü ifade etmiştir. Yazmayı *“lezzetli bir yemek yeme”*ye benzeten bir öğretmen adayı (Ö.A.23) bu durumu *“...Çünkü önce okuyarak pişirdiğiniz bilgilerinizi yazma eylemine dökerek lezzetli yemeyi tatmış olursunuz.”* şeklinde açıklamıştır. Yazma becerisi, başka bir öğretmen adayının (Ö.A.24) görüşlerine ise *“Yazma hafıza teknikleri gibidir. Çünkü söz uçar, yazı kalıcıdır. Yazarak sadece kâğıda değil hafızamıza da bazı şeyleri kaydederiz.”* şeklinde yansımıştır.

Kategori 2. Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı

Öğretmen adaylarının okuma ve yazmayla ilgili ifade ettiği metaforlardan biri de kişisel ve mesleki gelişimine olan katkısına ilişkindir. Bu açıdan öğretmen adaylarının görüşleri aşağıda belirtilmiştir.

• Okuma becerisine ilişkin

Okuma becerisi bazı öğretmen adayları tarafından çeşitli nesnelere benzetilmiştir. Örneğin; Ö.A.139'a göre *“Okuma kumbara gibidir. Çünkü hem geleceğine hem de kendine yatırım yaparsın.”*, Ö.A.142'ye göre ise *“Okuma pusula gibidir. Çünkü yolumuzu buldurur.”* Bir başka öğretmen adaya göre (Ö.A.95) *“Okuma merdiven gibidir. Çünkü okudukça yükselirsin.”* Ö.A.3'e göre ise *“Okuma ağaç gibidir. Çünkü ağaçlar nasıl meyve veriyorsa okuma da söz varlığımızı geliştirir, zenginleştirir.”*

Okuma becerisi bazı öğretmen adayları tarafından da bazı eylemlere benzetilmiştir. Örneğin; *“Okuma spor yapmak gibidir. Çünkü spor yapmak nasıl ki fiziksel gelişimimize katkı sağlıyorsa kitap okumak da bilişsel ve duyuşsal yönümüzü geliştirerek ufkumuzu açar.”*

(Ö.A.124). Bir diğer görüş ise, “Okuma yüzmek gibidir. Çünkü okudukça yüzebildiğiniz alan genişler ve derinleşerek hayat daha özgün hale gelir.” (Ö.A.33)

• **Yazma becerisine ilişkin**

Kişisel ve mesleki gelişimine katkısı bakımından yazma becerisine yönelik bir öğretmen adayı (Ö.A.181) “Yazma bilim gibidir. Çünkü insana yol gösterir.” derken, farklı bir öğretmen adayı yazmayı “fidan” a benzetmiştir. Bunun nedeni olarak “...fidana su verince geliştigi gibi her yazdıkça bilgi düzeyin de gelişir.” demiştir. Ö.A.134’e göre ise “Yazma haykırış gibidir. Çünkü sözcüklerle kendini ifade edersin.”

Kategori 3. Duyuşsal Katkı

Öğretmen adaylarının belirttiği metaforlara bakıldığında okuma ve yazmanın duyuşsal açıdan katkı sağlayan iki önemli beceri olduğunu ifade eden birçok görüş bulunmaktadır. Özellikle yazma becerisinin bireye duyuşsal açıdan katkı sağladığı sunulan görüşlerden anlaşılmaktadır. Ayrıca bu kategoride okumaya yönelik olumsuz bir düşünce olmamasına rağmen yazmayla ilgili az da olsa olumsuz fikirler bulunmaktadır. Bu kategoriye ilişkin ifadeler aşağıda verilmiştir.

• **Okuma becerisine ilişkin**

Okumanın duyuşsal açıdan katkılarına yönelik bir öğretmen adayı (Ö.A.220) “Okuma anne gibidir. Çünkü bizi kucaklar.” biçiminde ifade ederken, bir başka öğretmen adayı (Ö.A.134) ise “Okuma dua gibidir. Çünkü insanı rahatlatır.” demiştir. Ö.A.59 okumayı “psikoterapi”ye benzetmiş, bunun nedeni olarak ise “...Çünkü insanların en derin yaraları ruhundur. Ruhunu tedavi etmek okumaktan geçer.” şeklinde belirtmiştir. Bir başka öğretmen adayı (Ö.A.20) ise okumayı “örgü örme”ye benzetmiş ve “...Çünkü başladığımızda okudukça okuyasımız gelir. Bırakmak istemeyiz.” yönünde açıklamasıyla görüşünü desteklemiştir.

• **Yazma becerisine ilişkin**

Duyuşsal açıdan katkısı bakımından yazma becerisine yönelik bir öğretmen adayı (Ö.A.199) “Yazma baba gibidir. Çünkü seni güçlü hissettirir.” derken “Yazma kusmak gibidir. Çünkü içini boşaltırsın.” (Ö.A.198) ve “Yazma liman gibidir. Çünkü sığınacak yerindir.” (Ö.A.67) gibi farklı görüşler de bulunmaktadır.

Bazı öğretmen adayları da çeşitli metaforlar kullanarak yazmanın insanı rahatlatığına vurgu yapmıştır. Örneğin; Ö.A.113 “naneli sakız” a, Ö.A.194 “masaj” a, Ö.A.117 “uyku” ya, Ö.A.102 “terapi”ye benzetmiştir. Yazmanın rahatlatma özelliğine yönelik Ö.A.125 “Yazma spor yapmak gibidir. Çünkü insan yazdıkça rahatlar ve güçlü olur.” derken Ö.A.1 de “Yazma banyo yapmak gibidir. Çünkü banyo yaparken nasıl ki bedenimiz maddi ve manevi temizleniyor. Yazarken de ruhumuzu maddi ve manevi temizliyoruz.” demiştir.

Ö.A.199 *“Yazma eğlence küpü gibidir. Çünkü yazdıkça eğlenirsin, mutlu olursun.”* derken Ö.A. 174 ise *“Yazma oyun gibidir. Çünkü hem eğlenceli hem yorucudur.”* görüşüyle yazmanın keyif vermesinin yanı sıra yorucu bir süreç olduğuna değinmiştir.

Belirtilen görüşler genel olarak yazmanın olumlu özelliklerini içermektedir. Fakat bir öğretmen adayı (Ö.A.51) *“Yazma işkence gibidir. Çünkü yazarken parmakların çok ağrır.”* biçimindeki açıklamasıyla yazma ile ilgili olumsuz görüş belirtmiştir.

Kategori 4. Entelektüel Beceri Gelişimine Katkı

Kullanılan metaforların analizi sonucu elde edilen son kategori, okuma ve yazma becerisinin entelektüel beceri gelişimine katkısına yöneliktir. Öğretmen adaylarının görüşleri şu şekildedir;

• Okuma becerisine ilişkin

Entelektüel beceri gelişimine katkısı bakımından okuma, bir öğretmen adayı (Ö.A.219) tarafından *“keşif”* e benzetilmiştir, bunun nedeni olarak ise *“...Çünkü her sayfa beni başka duygulara ve yerlere götürür.”* demiştir. Başka bir öğretmen adayı (Ö.A.177) ise *“Okuma felsefe gibidir. Çünkü düşündürücüdür.”* derken, Ö.A.147 *“akıcılık”* a vurgu yaparak okumayı *“çorap söküşü”* ne benzetmiştir. Bir öğretmen adayı (Ö.A.111) ise okumayı *“akarsu”* ya benzetmiş ve *“...Çünkü akarsuyun sonunu merak ettiğin gibi kitabın da sonun merak edersin.”* diyerek görüşünü ifade etmiştir.

• Yazma becerisine ilişkin

Yazma ile ilgili bir öğretmen adayı (Ö.A.195) *“Yazma ayna gibidir. Çünkü yazdıklarımızda kendi iç dünyamızı yansıtırız.”* derken bir diğer öğretmen adayı (Ö.A.197) ise yazmayı *“pusula”* ya benzetmiş ve görüşünü şu şekilde ifade etmiştir: *“...Çünkü yazdıkça yolunu bulur, kendini tanırın.”*

Ö.A.132 ise *“Yazma sanat gibidir. Çünkü uğraş ister.”* derken, yazma sürecinin *“emek”* gerektirdiğini belirten bir diğer öğretmen adayı (Ö.A.104) ise farklı bir metafor kullanarak yazmayı *“patlamış mısır”* a benzetmiş ve *“...Çünkü mısırın patlaması için emek, ısı, yağ lazım ve sonunda o mısır patlar.”* biçiminde görüşünü ifade etmiştir.

Yazma becerisinin entelektüel beceri gelişimine katkısı bakımından Ö.A.29 *“Yazma gökyüzü gibidir. Çünkü sınırsızdır.”* derken Ö.A.17 ise yazmayı *“akan musluk”* a benzetmiş ve görüşünü şöyle belirtmiştir: *“... Çünkü devamlı oradan bir şeyler akar.”*

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada, Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında eğitim gören öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerisine yönelik metaforik algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler analiz edilerek sonuçlar elde edilmiş ve sonuçlar kapsamında bazı öneriler belirtilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerisine yönelik ifade ettikleri metaforlar dört temel kategori altında toplanmıştır. İlk olarak bu iki becerinin bireylerin bilişsel gelişimine katkı sağladığına yönelik birçok görüş ortaya çıkmıştır. “Bilişsel Gelişime Katkı” kategorisi içerisinde bireye bilgi sunma, ihtiyaç olarak görülme, bellek ve öz yeterliliğin gelişimine yardımcı olma konusunda birçok görüş ortaya koyulmuştur. Bu görüşe ilişkin Akbulut, Özdemir ve Cıvğın (2017) gerçekleştirdikleri araştırmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Katılımcılardan elde edilen veriler incelendiğinde, okumak kavramı devlet okulunda eğitime devam eden öğrencilerde genellikle öğrenme ve gelişim aracı olarak algılanmaktadır. Bir başka araştırmada da ilkokul birinci sınıf öğrencileri okuma ve yazmayı bilgilendirici ve gereklilik olarak görmektedirler (Köksal, Erginer ve Baloğlu, 2016). Bozpolat (2015)’ın gerçekleştirdiği çalışmada, okuma becerilerine ilişkin sunulan kategorilerden biri “bilgi ulaşma/ öğrenme aracı olarak” şeklinde ifade edilerek bu çalışmayla benzer sonuçların elde edildiği görülmüştür. İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilen araştırmada, öğrenciler okuma ve yazmanın bilgiyi aktarmaya yardımcı bir araç olduğunu ifade etmiştir (Bulut ve Kuşdemir, 2018). Başka bir çalışmada ise öğretmen adaylarının okuma ve yazma becerisine ilişkin metaforlarının “ihtiyaç olarak okuma” ve “ihtiyaç olarak yazma” şeklinde olduğu görülmektedir (Lüle-Mert, 2013).

Araştırmada sunulan ikinci kategori, okuma ve yazma becerisinin bireylerin “Kişisel ve Mesleki Gelişime Katkı” şeklinde ifade edilmiştir. Bozpolat (2015) yaptığı araştırmada Türkçe öğretmen adaylarının yazma becerisine yönelik olarak kullandığı metaforlardan birinin “Birikim sonucu oluşan bir eylem olarak yazma” şeklinde ifade etmiştir. Bu sonuç gerçekleştirilen araştırmayla benzerlik göstermektedir. Karakuş ve Kozçetin (2016) ise gerçekleştirdiği çalışmada okumayla ilgili benzer metaforlar sunmuşlardır, bu durum okumanın bireylerin önemli ihtiyaçlarını karşıladığı, kişisel gelişimine katkı sağladığını düşündüklerini göstermektedir. İlkokul dördüncü sınıf öğrencileri yazmayla ilgili metaforik düşünceleri ifade ederken yazmanın bir başarı aracı olduğunu belirtmişlerdir (Bulut ve Kuşdemir, 2018).

Araştırmanın üçüncü kategorisi “Duyuşsal Katkı” olarak ifade edilmiştir. Öğretmen adayları okuma ve yazmanın bireyleri duygu, değer ve psikolojik açıdan etkilediğini belirtmiştir. Literatürde benzer sonuçlara ulaşan çalışmaları incelediğimizde birçok çalışmanın aynı sonuçları desteklediği görülmektedir. Bulut ve Kuşdemir (2018), ilkokul dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirdiği çalışmada, öğrenciler okuma ve yazma becerisinin deşarj olmayı sağladığını ve eğlenceli bir araç olduğunu belirtmiştir. Ayrıca yapılan çalışmayla da ortak olarak okumanın mutluluk kaynağı olduğunu ifade etmişlerdir. Köksal, Erginer ve Baloğlu (2016)’nın yaptığı çalışmada, ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazmayı eğlenceli gördüğünü belirtmişlerdir. Yine benzer başka bir araştırmada, özel okul öğrencileri okuma kavramını genellikle eğlence aracı ve mutluluk kaynağı olarak görmektedirler (Akbulut, Özdemir ve Cıvğın, 2017). Ulusoy (2013), sınıf öğretmeni adaylarının Türkçe ve Türkçenin öğrenme alanları ile

ilgili metaforlarını incelediği araştırmasında yazmanın en çok psikoloji kategorisi adı altında dertleşme, terapi gibi kavramlarla ifade edildiği sonucuna ulaşmıştır. Sonuç yapılan araştırmayla benzerlik göstermektedir. Baki ve Karakuş (2017), Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin yazmaya ilişkin metaforik algılarını incelemiş ve yapılan çalışmayla benzer sonuçlar elde etmiştir. Öğretmen adayları en çok terapi kavramını kullanmışlardır. Bu durum yazma becerisinin rahatlamaya yardımcı olduğunu, ruhunu iyileştirmeyi ve tazelemeyi sağladığını göstermektedir. Okuma ve yazma becerisinin duyuşsal katkıları bulunmakta olup yazma becerisi için yenilenme, rahatlatma, iyileştirme kavramlarından sıkça bahsedilmiştir. Türkçe öğretmeni adaylarıyla gerçekleştirilen araştırmada ise, yazma becerilerinin rahatlatma aracı olma ve duygulara şekil verme kategorileri olduğu görülmektedir (Bozpolat, 2015). Bu durum benzer sonuçlar olduğunu göstermektedir. Ayrıca aynı çalışmada sunulan kategorilerden biri de “özgürlük aracı olarak okuma” şeklinde sunulmuştur. Yapılan çalışmada da “duyuşsal katkı” kategorisi içerisinde “değerler açısından” başlığı altında özgürlük metaforu benzer sonuçların elde edildiğini göstermektedir. Lüle-Mert (2013) gerçekleştirdiği çalışmada, okuma ve yazmayı heyecan verici bir eylem olarak ifade eden kategori olduğunu belirtmiştir. Ayrıca aynı çalışmada yazmanın zor ve sıkıcı bir eylem olduğunu ifade eden görüşler de bulunmaktadır. Gerçekleştirilen çalışmada da sunulan olumsuz düşünceler bu yönde benzerlik göstermekte sınıf öğretmeni adayları yazmanın rahatsız edici, zorlayıcı ve yorucu bir beceri olduğundan bahsetmektedir. Benzer bir sonuç da Bulut ve Kuşdemir (2018)’in gerçekleştirdiği araştırmada görülmektedir. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin ifade ettiği görüşlere göre yazma sevilmeyen bir beceri olarak görülmektedir.

Araştırmanın son kategorisi olarak okuma ve yazmanın “Entelektüel Beceri Gelişimine Katkısı” olarak ifade edilmiştir. Bu kategori altında düşünme becerileri ve sürdürülebilir yaşam becerileri adı altında iki farklı görüş ortaya koyulmuştur. Öğretmen adayları okuma ve yazma becerisinin keşfedici, yansıtıcı, yaratıcı, tasarlayıcı, sorgulayıcı gibi birçok üst düzey becerinin gelişimine yardımcı olduğunu ifade etmiş aynı zamanda okumanın süreklilik gerektirdiği akıcı, değerli ve sınırsız olduğunu ifade eden görüşler bulunmaktadır. Yine Lüle-Mert (2013)’in yaptığı çalışmada, öğretmen adayları okuma becerisinin değerli bir eylem olduğunu ifade etmişlerdir. Yapılan çalışmayla benzer sonuçların olduğunu desteklemektedir. Bozpolat (2015) Türkçe öğretmen adaylarının okuma becerisinin keşfetme aracı olarak kullanılabileceğini belirttiklerini ve bu sonucun da yapılan çalışmayla benzer sonuçlar sunduğunu göstermektedir. Yapılan araştırmada bulunan görüşlerden biri olan yansıtma kavramı Baki ve Karakuş (2017)’un gerçekleştirdiği çalışmada da yazma becerisini ifade eden metaforik kavramlardan biri olarak kullanılmıştır.

Yapılan çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğretmen adaylarının okuma ve yazmaya ilişkin metaforik algılarının genel olarak olumlu olduğu görülmektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayanarak şu öneriler geliştirilmiştir:

- Metaforu zihinsel bir dışavurum olarak kabul etmiş olursak bu durumda öğretmen adaylarının olumlu tutumlarından yararlanarak onların okuma ve yazma becerisinin geliştirilmesi için farklı uygulama ve etkinlikler gerçekleştirilebilir.
- Yapılan bu çalışma ve diğer benzer çalışmalarda yazma becerisine yönelik sunulan olumsuz metaforların nedenleri üzerine inceleme yapıp bu durumun ortadan kaldırılmasına yönelik tasarımlar gerçekleştirilebilir.
- Bu çalışmaya benzer çalışmalar farklı öğretim düzeylerinde, daha fazla katılımcıyla ve çalışmayı destekleyebilecek farklı yöntemler kullanılarak uygulanabilir.
- Sınıf öğretmeni adaylarının, diğer dil becerilerine yönelik metaforik algıları incelenebilir.
- Aynı anabilim dalında farklı sınıf düzeylerindeki öğretmen adaylarının metaforik algılarında değişim olup olmadığı incelenebilir.
- Aynı katılımcılarla boylamsal bir araştırma gerçekleştirilerek metaforik algılarında değişim olup olmadığı incelenebilir.

Kaynakça

- AKBULUT, S., Özdemir, E.E., & Cıvğın, H. (2017). Ortaokul öğrencilerinin kitap ve okumak kavramları üzerine metaforik algıları. *Turkish Journal of Primary Education*, 2, 30–43.
- BAKIRCIOĞLU, R. (2012). *Ansiklopedik eğitim ve psikoloji sözlüğü*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BAKİ, Y., & Karakuş, N. (2017). Öğretmen adaylarının yazmaya ilişkin algıları ve yazma sürecinde karşılaştıkları güçlükler: RTEÜ örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 573-593.
- BEN-PERETZ, M., Mendelson, N., & Kron, F. W. (2003). How teachers in different educational contexts view their roles. *Teaching and Teacher Education*, 19(2), 277–290. doi:10.1016/s0742-051x(02)00100-2
- BOZPOLAT, E. (2015). Türkçe öğretmen adaylarının dört temel dil becerisine ilişkin metaforik algıları. *Turkish Studies*, 10(11), 313-340.
- BULUT, P., & Kuşdemir, Y. (2018). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin okuma ve yazmaya ilişkin algılarının metaforlar yoluyla analizi. *TÜBAV Bilim*, 11(1), 74-86.
- EKİZ, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 2. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- ERASLAN, L. (2011). Sosyolojik metaforlar. *Akademik Bakış Dergisi*, 27, 1-22.
- GÖÇER, A. (2014). *Yazma eğitimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- KAHYAOĞLU, M., & Kırıktaş, H. (2016). Ortaöğretim ve üniversite öğrencilerinin “doğa” kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 33, 58-76.

- KARAKUŞ, N., & Kozçetin, K. (2016). Türkçe öğretmeni adaylarının okuma kavramına yönelik metaforik algılarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 387-404.
- KÖKSAL, Ç., Erginer, E., & Baloğlu, M. (2016). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin okuma ve yazmaya yükledikleri anlamlar: Bir metafor analizi çalışması. *Gaziosmanpaşa University Social Sciences Researches Journal*, 11(1), 133-156.
- LÜLE-MERT, E. (2013). Türkçe öğretmen adaylarının dört temel dil becerisine ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(27), 357-372.
- SABAN, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.
- SENEMOĞLU, N. (2009). *Gelişim, öğrenme ve öğretim. kuramdan uygulamaya*. (Geliştirilmiş 14. bası). PegemA: Ankara.
- SEVER, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- SUSAR-KIRMIZI, F., & Çelik, D. (2015). İlkokul öğrencilerinin ilkokuma yazma öğrenme sürecine ilişkin metafor algıları. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(10), 793-816. doi: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8471>
- ULUSOY, M. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının Türkçe ve öğrenme alanları ile ilgili metaforları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14, 1-18.
- ÜNAL-TOPÇUOĞLU, F., & Tekin, T. (2013). Eleştirel yazmaya ilişkin Türkçe öğretmeni adaylarının metaforik algıları. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(13), 1595-1606.
- YILDIRIM, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- ZHAO, H., Coombs, S., & Zhou, X. (2010). Developing professional knowledge about teachers through metaphor research: Facilitating a process of change. *Teacher Development*, 14, 381-395.